

Werkgroep Langdurige zorg van Provinciaal Platform GGZ Utrecht, Gee de Wilde (red.): '33 goede voorbeelden in het leven van mensen die langdurig in een ggz-instelling verblijven' Provinciaal Platform GGZ, werkgroep langdurend intramuraal verblijf, Utrecht 2013. Zie [http://www.ggz-forum.nl/PDF/2015/33%20goede%20voorbeelden%20-%20Inleiding%20de%20druk%20\(2013\).pdf](http://www.ggz-forum.nl/PDF/2015/33%20goede%20voorbeelden%20-%20Inleiding%20de%20druk%20(2013).pdf)

En

Werkgroep Langdurige zorg van Provinciaal Platform GGZ Utrecht, Gee de Wilde (red.): '33 nieuwe parels die wonen, werken leren, dagbesteden, sporten en samenleven voor velen verrijken' Provinciaal Platform GGZ, werkgroep langdurige zorg, Utrecht 2016. Beiden downloadbaar via www.ggz-forum.nl

Soort boeken/Ziekte/Stijl:

Boeken geschreven nadat de werkgroep langdurige zorg van Provinciaal Platform GGZ Utrecht in de studie "Opdat wij niemand vergeten" (2010) geïnventariseerd had hoe de zorg voor en het leven van mensen met ernstige psychische problemen was. In download te verkrijgen op, ' <http://www.ggz-forum.nl/> De werkgroep heeft daarna de twee boekjes gemaakt met goede voorbeelden van mensen met ernstige psychische problemen. Zij gingen ervoor op werkbezoek langs vele organisaties (zie linken hieronder).

Het eerste boekje (2013) gaat in op goede voorbeelden van wonen, werken, dagbesteding en de nodige zorg in Nederland binnen de intramurale zorg. Het tweede boekje (2016) legt de nadruk op de ambulante zorg, mensen met ernstige psychische problemen die in de samenleving, een buurt of dorp wonen. Boekje een is geordend naar nadruk op een bepaald thema: Veel zorg en aandacht, Bezig zijn, Gastvrijheid en verwennen, Wonen, Organisatie en Zorgvuldige zorg. In boekje twee komen deze thema's ook aan bod.

Ad 1: pag.2: 'Het exemplaar dat u nu in handen heeft, is er een uit een nieuwe oplage van 1.000. Hopelijk vinden zij opnieuw hun weg naar de langdurige verblijfszorg. Want ons boek wil mensen die daar wonen en werken duidelijk maken dat de kwaliteit van het bestaan voor iedereen verbeterd kan worden. Ook voor mensen die als 'uitbehandeld' worden bestempeld. 'Herstel', dat magische, soms versleten, maar o zo belangrijke begrip, is voor iedereen haalbaar. Dat kost inspanning, durf en creativiteit. Maar is dat niet juist wat zorgverleners gemotiveerd houdt?'

Ad 2: 'Voor een volgend boek gaat de werkgroep goede voorbeelden zoeken van ambulantisering, voorbeelden van mensen met ernstige psychische problemen die in de samenleving wonen' (boek 1, pag. 5, tweede druk)

Van de site <http://www.ggz-forum.nl/Parels%20en%20succesformules.htm>

Mensen met ernstige psychische problemen maken tegenwoordig veel veranderingen door. De meesten zijn dat door de aard van hun problemen wel gewend. Een crisis komt vaak onaangekondigd en altijd op een slecht moment. Werk en relaties kunnen voortdurend onder druk staan. Het dagelijks leven kan een grote opgave zijn. Financiële

zorgen liggen voortdurend op de loer. Maar de laatste jaren komt de druk niet alleen van binnen, maar ook van buiten. Druk om zelfstandig te gaan wonen, druk om meer zelf te regelen, druk om te gaan werken, te 'participeren', op straffe van korting op de uitkering. Gelukkig vangen naastbetrokkenen en betrokken zorgverleners een deel van die druk op. Maar hoewel je het deze kwetsbare mensen erg zou gunnen, is het leven er voor hen niet makkelijker op geworden. [lees verder...](#)

Over de Werkgroep Langdurige zorg :

In 2009 is de Werkgroep Langdurige zorg opgericht. Om meer aandacht te richten op een goede leefsituatie voor ggz cliënten die langdurig zijn aangewezen op verblijf binnen de instelling of binnen een beschermde woonvorm. De leden van de werkgroep zijn er op gericht goede voorbeelden van wonen, werken, dagbesteding en de nodige zorg in Nederland te verzamelen en deze goede voorbeelden middels publicatie en presentaties onder de aandacht te brengen. Inmiddels is de werkgroep sinds 2012 ook buiten de instellingen gaan kijken. De website is bedoeld om actuele ontwikkelingen die betrekking hebben op dit gebied onder de aandacht te brengen, vooral nu sinds 2015 voortdurend grote veranderingen in de langdurige zorg plaats vinden.

Gee de Wilde is klinisch psycholoog en zelfstandig adviseur in de ggz en verslavingszorg.

Wat viel op:

De mooie voorbeelden van plekken waar zowel mensen met ernstige psychische problemen een goede invulling van hun leven vinden, meedoen op hun manier in de samenleving. Zowel mensen die langdurig intramuraal blijven wonen, op een terrein rondom een instelling, in een woning in de samenleving, samen of apart met of zonder steun. En dat gaat niet zomaar. Het vraagt, zoals in de inleiding van boek een wordt gezegd, inspanning, durf en creativiteit.

Wie het boek van Inge Mans (2016) heeft gelezen (zie ook:

https://www.patientervaringsverhalen.nl/?pagina=Projecten_met&Arch=Archief&directory=Archief/Projecten_met/Verstandelijke_Beperking , weet dat nadenken over wat mensen met een verstandelijke beperking belangrijk vinden, hoe ze willen wonen en hun leven invullen al lastig is. Maar dat ook de hulpverleningsgeschiedenis aan mensen met een verstandelijke (en lichamelijke) beperking laat zien dat vanuit een ander perspectief begonnen is. Dan zijn dit mooie voorbeelden om te laten zien hoe het wel kan. Ik vind het daarbij belangrijk om inzage te krijgen in hoe hulpverlening was, is en zou kunnen zijn. Dan heb je ook inzage in geschiedenis van hulpverlening nodig (Arduin heeft daar bijvoorbeeld weer een mooie serie over gemaakt: <http://www.arduin.nl/overarduin/>), samen tegen bureaucratie ingaan of andere vooroordelen, soms afzetten tegen worst practices, en best practices zoals in deze boekjes om te laten zien hoe het ook kan. Goed, dat deze boekjes er zijn.

Citaten:

Uit boek 1 tweede druk, inleiding:

Pag. 2: 'Rob de Jong, directeur Langdurende Zorg van Altrecht, sprak zijn dank uit voor het in kaart brengen van zoveel goede voorbeelden van zorg en betrokkenheid bij de langdurende verblijfszorg. Hij vond het bemoedigend dat er kennelijk veel instellingen

zijn waar mensen met chronische problemen de aandacht krijgen die ze verdienen. Het boek inspireerde hem om in eigen huis door te gaan op de ingeslagen weg, bijvoorbeeld door Triple C (voorbeeld 10) te promoten.

Pag.5: 'We willen de verhalen horen van cliënten die met hun ernstige psychische problemen toch de regie over hun leven hebben kunnen houden en voor wie het zwaartepunt in hun leven in de samenleving, buurt of dorp ligt, ook al doen ze dat met steun van anderen. En de verhalen van cliënten die vanuit de langdurige intramurale zorg de weg naar een – in hun eigen ogen – zinvol bestaan in de samenleving hebben gezocht en gevonden, waarbij anderen (professionals en niet-professionals) hen meestal steunen bij goed wonen, een goede dag invulling, relaties etc. In dit boek komt voorbeeld 26 al aardig in de buurt (letterlijk en figuurlijk). En wie weet vertellen we u volgend jaar over een aantal 'goede voorbeelden in het leven van mensen met ernstige psychische problemen die in de samenleving wonen', en daar de zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.'

Voorbeeld 5: Dat 'rust en regelmaat' in de langdurige psychiatrie achterhaalde principes zijn, weten we. Maar bij de Waterbies van Parnassia lijkt het andere uiterste te gelden. Achter de ingang ligt het Grand Café, waar goeie cappuccino wordt geschonken, maar waar een rustig gesprek niet mogelijk is. Het is er druk met mensen en muziek. En gezellig. Naast het café wordt een fitness-zaal gebruikt door bewoners die graag op house en hip-hop bewegen.

Zie ook: <http://www.ggz-forum.nl/Parels%20en%20succesformules.htm>

Uit boek 2, inleiding: 'Het boekje '33 goede voorbeelden' liet zien hoe mensen die soms decennia in een verblijfsafdeling wonen toch kunnen herstellen en een toekomst krijgen. Voor velen ligt die toekomst voor de rest van hun leven in de veilige bescherming van een woonplek buiten dorp of stad. Voor anderen ligt die toekomst in een woonwijk, al dan niet in een zelfstandige woning. Ook in '33 goede voorbeelden' zagen we hoe mensen na een jarenlang verblijf in een instelling een zelfstandige woning kregen. Wie wel of niet goed gedijt in een woonwijk is geen kwestie van koude rekenarij en diagnoses. Alleen het veiligheidsgevoel van de betreffende kan tellen.

Tijdens onze rondgang door het land merkten we steeds vaker dat het inmiddels weinig uitmaakt of iemand in een woonwijk of op een instellingsterrein woont. Wat uitmaakt zijn de mogelijkheden die mensen geboden krijgen om een goed, veilig, zinvol en actief leven te leiden. We zagen mensen verpieteren in woonwijken, en we zagen mensen opbloeien op instellingsterreinen. Dat het vaak lukt om mensen te laten opbloeien is vooral te danken aan ondersteuners, burgers, cliënten en naast-betrokkenen met visie, en met hart en ziel. Laten we (niet) moeilijk doen Wonen, werken, opleiding, relaties, vrijetijd, eten, zingeving, de normale beslommeringen van iedere burger. De een lukt het beter om die basisvoorwaarden voor het leven goed te regelen dan de ander. Maar voor mensen met ernstige psychische problemen zijn er vaak onoverkomelijke barrières. Die liggen bij de persoon zelf, maar ook in de samenleving, bij hoe we 'de dingen hebben geregeld'.

Parel 11: 'Een van de manieren om 'herstel' -doelen te bereiken is het WakeUp -

project, dat beoogt om tientallen mensen die in het zogenoemde 'duurzaam wonen' wonen, voor 20 uur in de week aan enige vorm van werk te helpen. Zeker 30 mensen doen inmiddels vrijwilligerswerk, en een flink aantal mensen werkt in de centrale keuken op het terrein. Zij werken mee aan de productie van de maaltijden die voor alle locaties van Breburg worden gemaakt. Het WakeUp project bleek voor velen toch te ambitieus, zowel voor bewoners als voor hun begeleiders. Niet getreurd, men gaat door.

Extra:

Werkbezoeken: <http://www.ggz-forum.nl/Werkbezoeken.htm>

<http://www.ggz-forum.nl/Parels%20en%20succesformules.htm>

<http://www.ggz-forum.nl/Video.htm>